

Викликом для державних регуляторів фінансового ринку в сучасних умовах є необхідність адаптації вже існуючих регулятивних норм та розробки нових з метою зміцнення стабільності фінансових систем, попередження монополій, захисту споживачів, запобігання шахрайству, відмиванню грошей та фінансування тероризму.

Крім того, в умовах глобалізації навіть ретельно розроблений національний режим регулювання для підтримання ефективності потребує міжнародного співробітництва, позаяк технології не визнають кордонів: значна кількість фінансових послуг може «мігрувати» в юрисдикції з менш жорсткими режимами регулювання. Відтак складність завдання держрегуляторів полягає в тому, щоб використовувати переваги сучасних фінансових технологій та мінімізувати ризики, не подавляючи при цьому розвиток інновацій в фінансовій сфері.

Список використаних джерел:

1. Система национальных счетов 2008 / ООН [и др.]. – Нью-Йорк : ООН [и др.], 2012. – lxii, 764 с.
2. Манчини Гриффоли Т. Ставка на перемены. Новые технологии обещают изменить облик отрасли финансовых услуг / Т. Манчини Гриффоли // Финансы и развитие. – 2017. – Вып.54. - № 3. – С. 26-29.
3. Задорожна Р.П. Концептуалізація взаємозв'язку між фінансовим ринком, ринком фінансових послуг та фінансовим сектором / Р.П.Задорожна // Статистика України. – 2014. - № 4. – С. 26-32.

Катерина Карачарова, к.е.н., доцент

Марина Єрьоміна, к.е.н., доцент

Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків

СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ, ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Ефективна робота автотранспортного підприємства, його зростання і розвиток визначаються правильним вибором стратегічних орієнтирів, що дозволяють щонайкраще реалізувати потенціал підприємства. Представляється доцільним досліджувати потенціал автотранспортного підприємства, з метою вибору рекомендацій по формуванню стратегії підприємства.

Уявлення про суть потенціалу зумовлює підхід до його оцінки. Дійсно, коли потенціал розглядається як сукупність ресурсів, його оцінка полягає у встановленні якісних і кількісних характеристик значень окремих видів ресурсів, причому їх взаємний вплив не враховується і не вимірюється.

Потреба в резервах - ідея не нова. До неї постійно звернена увага економістів. Вони правомірно вважають, що свідомо встановлювані суспільством пропорції лише в тому разі забезпечують дійсно планомірний розвиток, якщо суспільство має в своєму розпорядженні достатні резерви. Відмінність між поняттями "потенціал" і "резерви" полягає в тому, що "потенціал" містить як суще, так і потенційне, а "резерви" - лише потенційне. Використовувані резерви, таким чином, є істотною частиною потенціалу.

Аби досягти повного і раціонального використання резервів, кожен колектив повинен добре знати свій потенціал. У кожному періоді на підприємстві або в його підрозділах утворюються відхилення між створеними можливостями і їх дійсним використанням. Набуваючи форми невикористаних можливостей, вони виступають у вигляді виробничих резервів, які кінець кінцем відображають міру використання виробничого і трудового потенціалу.

Потенціал, виступаючи в єдності просторових і тимчасових характеристик, одночасно концентрує в собі різні зв'язки і стосунки.

Структурні елементи потенціалу, що залишилися в нереалізованому вигляді, ведуть до зниження ефективності його функціонування, невикористані в роботі трудові навички втрачаються, "Надлишковий" запас сил і здібностей працівника забезпечує гнучкість і маневреність розвитку системи по відношенню до змінних умов праці.

Рівень потенціалу, характеризуючи готівковий стан системи, відрізняє його від таких на перший погляд ... близьких йому понять, як "ресурс" и "резерв". Як відзначав Арістотель, потенція, як можливість появи нових визначеностей, корениться в найреальнішій дійсності. Рух як невід'ємна властивість матерії виступає у вигляді переходу від однієї неї форми до іншої, від потенції до здійснення, від потенції буття до буття здійсненому. [1, с.108].

На сьогодні у наукових дослідженнях не існує єдиного теоретичного підходу щодо дослідження явища «потенціал підприємства». Тому для дослідників він виступає дещо абстрактною категорією. Його межі розгалужені, фактори не достатньо визначені, вплив на поточні процеси посередній. Разом з тим ця ж категорія дуже конкретна, оскільки практично кожне рішення може чинити на нього (та через нього) позитивний чи негативний вплив. [2].

Існуючі підходи до визначення сутності потенціалу:

- потенціал як сукупність ресурсів;
- потенціал, як можливості чи спроможність досягати поставлені цілі.

Що стосується поняття «стратегічний потенціал», то інформація відносно нього, зазвичай, носить суперечливий характер. Це поняття, починаючи з 80-х років, стало «концептуальним відображенням стратегічної діяльності», предметом обговорення вітчизняних та зарубіжних авторів, не має однозначного трактування.

Так Гавва В.Н. [3, с.7] розуміє під стратегічним потенціалом граничні можливості досягнення глобальної та локальної стратегічних цілей у відповідних зовнішніх умовах. В.Осадник [4] під стратегічним потенціалом розуміє сукупність всіх ресурсів, необхідних для реалізації стратегії розвитку. К. Мамонов [5] стверджує, що стратегічний потенціал характеризує можливості при найбільш ефективному (раціональному) використанні ресурсів.

Сьогодні у наукових дослідженнях не існує єдиного теоретичного підходу щодо дослідження явища «стратегічний потенціал підприємства». На сьогоднішній день АТП залізничного транспорту не мають чіткого стратегічного напрямку розвитку та кредитної політики підприємства. Натомість мають велику міру зносу основних фондів та відсутність можливості приймати власні маркетингові рішення.

Згідно із складеним профілем зовнішнього середовища для автопідприємств Укрзалізниці найбільшу загрозу представляють економічні і політичні чинники. У той час великі можливості підприємству дають технологічні, ринкові і конкурентні чинники зовнішнього середовища.

Отже, стратегічний потенціал АТП залізничного транспорту – сукупність наявних і потенційних можливостей ефективно використовувати доступні ресурси (матеріальні, трудові, фінансові, інформаційні та управлінські) для забезпечення його сталого функціонування і розвитку, а також для досягнення поставлених стратегічних цілей.

Список використаних джерел:

1. Аристотель. Сочинения в 4-х томах. – М., 1975. – Т.1. – 349 с.
2. Економічна енциклопедія: у 3 т. – Т. 3 / за ред. С. М. Мочерного. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
3. Гавва В.Н. Оценка потенциала предприятия и отрасли. – Харьков: Нац. аэрокосм. ун-т «Харьк. авиац. ин-т», 2004. – 287 с.
4. Осадник В. Значение интеграции рыночного и ресурсного подходов для стратегического управления предприятием // Проблемы теории и практики управления.-2011.-№4.-с. 80-86
5. Мамонов К. А. Економічний потенціал: теоретичні аспекти та лінія трансформації / К. А. Мамонов, О.І. Угоднікова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2009. – № 26. – С 198 – 202.

Олександра Коковіхіна, к.е.н., доцент

Дмитро Бойко, к.е.н., доцент

Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків

**СУЧАСНИЙ СТАН БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ТА НАПРЯМИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

На сучасному етапі розвитку економіка України перебуває в кризовому стані та характеризується недостатнім рівнем економічної безпеки. Важливою частиною економічної безпеки є фінансова безпека, зокрема такий її складник, як боргова безпека держави. Виявом порушення боргової безпеки є зростання до загрозливих параметрів боргового навантаження, надмірне залучення коштів та нерациональне їх використання.

Розглянувши підходи вітчизняних авторів до проблеми формування державного боргу, слід зазначити, що більшість вчених розглядають бюджетний дефіцит в якості основної причини формування державного боргу [1-6]. Передумови ж виникнення бюджетного дефіциту - різні.

На сучасному етапі розвитку економіки формування державного боргу також значною мірою зумовлено глобальними фінансовими дисбалансами, які обмежують доступ до ресурсів і можуть спричинити глобальну кризу платежів, швидким розвитком ринку позикових капіталів й формуванням стійких кредитно-боргових взаємозв'язків між різними країнами світу.

З 2000 по 2016 рік обсяг державного боргу збільшився в 25 разів. Великий обсяг державного боргу, та його постійне зростання свідчать про неефективну боргову політику і зростання боргової небезпеки для країни. Загальна заборгованість із 2011 р. виросла майже в чотири рази.

Зростання державного боргу України протягом 2012–2016 рр. різко збільшилось за чотирма основними складовими. Причому, державний та гарантований державою борг України за останні 5 років в млрд дол. США дещо відрізняється динамікою від боргу у гривні.

Загрозливою тенденцією останніх років стало суттєве збільшення частки державного та гарантованого державою боргу України, номінованого в іноземній валюті. Така тенденція зумовлює зростання валютних витрат уряду з обслуговування боргових зобов'язань, а для українських фінансових ринків посилює загрозу